

2.1 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี

2.1.1. ความเป็นมาของข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี (ASEAN – Korea Free Trade Agreement : AKFTA)¹

เกาหลีมีความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนที่ดีต่ออาเซียนและไทยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อได้มีการจัดตั้งเวทีการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-เกาหลีตั้งแต่ปี 2004 เป็นต้นมา ถึงแม้ว่าเกาหลีอาจจะไม่โดดเด่นเท่าญี่ปุ่น สหรัฐฯ หรือสหภาพยุโรป แต่เกาหลีก็เป็นประเทศคู่ค้าสำคัญที่ ติด 1 ใน 10 อันดับแรก ทั้งด้านการเป็นตลาดส่งออกและเป็นแหล่งนำเข้าสำคัญของอาเซียน ส่วนในแง่การลงทุนจากเกาหลีนั้น หลังจากที่เกาหลีถอนทุนเนื่องจากพิษวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 1997 เกาหลีก็ได้ขยายการลงทุนในอาเซียนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2002 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (CLMV : กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) ซึ่งส่งผลในด้านการยกระดับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของอาเซียนในภาพรวม

จากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและเกาหลีข้างต้น ผู้นำอาเซียนและเกาหลีได้จัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสจากภาครัฐและนักวิชาการ เพื่อศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดระหว่างอาเซียนและเกาหลีเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2004 ซึ่งผลการศึกษารูปได้ว่า การจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างอาเซียนและเกาหลี โดยที่มีการยกเลิกภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษีระหว่างกันแล้ว จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ของอาเซียนและเกาหลีเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 - 1.5 และร้อยละ 0.05 - 0.6 ตามลำดับ รวมทั้งมูลค่าการค้าการลงทุนระหว่างอาเซียนและเกาหลีจะเพิ่มมากขึ้นด้วย โดยควรจัดทำความตกลงประกอบด้วย การเปิดเสรีและการอำนวยความสะดวกด้านการค้าสินค้า การค้าบริการและการลงทุน การลดเลิกอุปสรรคที่เกิดจากมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี การกำหนดกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การมีกลไกในการระงับข้อพิพาท และการพัฒนาสาธารณูปโภคสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่

หลังจากนั้น ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-เกาหลี ครั้งที่ 8 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2004

¹ ที่มา : "สรุปสาระสำคัญความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี" กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้นำอาเซียนและเกาหลีใต้เห็นชอบกับผลการศึกษาดังกล่าวและให้เจ้าหน้าที่ของทั้งสองฝ่ายเริ่มเจรจากันมา ตั้งแต่ต้นปี 2005 โดยกำหนดให้เจรจาแล้วเสร็จภายใน 2 ปี และภายในปีเดียวกันนี้ คณะเจรจาของทั้งสองฝ่ายสามารถสรุปผลการเจรจาจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างครอบคลุมระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลี (Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation: FA) ความตกลงว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาท (Agreement on Dispute Settlement Mechanism: DSM) และความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า (Agreement on Trade in Goods: TIG) โดยอาเซียนและเกาหลีใต้ ลงนามความตกลง FA ความตกลง DSM ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน-เกาหลี ครั้งที่ 9 เมื่อเดือนธันวาคม 2005 สำหรับความตกลง TIG อาเซียนอื่นและเกาหลีใต้ลงนามพร้อมกับความตกลง 2 ฉบับแรกข้างต้น² โดยไทยไม่ได้ร่วมลงนามในครั้งนี้นี้ เนื่องจากยังไม่สามารถหาข้อสรุปเรื่องการเปิดตลาดกับเกาหลีใต้

ไทยและเกาหลีใต้หารือสองฝ่ายกันมาโดยตลอด เพื่อตกลงเรื่องการชดเชยการจัดรายการสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของไทยไว้ในรายการสินค้ากลุ่มอ่อนไหวของเกาหลี และการลดภาษีสินค้าอ่อนไหวของไทย แต่ทั้งสองฝ่ายก็ไม่สามารถหาทางออกร่วมกันได้ จึงต้องหยุดการหารือสองฝ่ายไปตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2006 ซึ่งเป็นช่วงที่อาเซียนอื่นและเกาหลีใต้ลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเป็นครั้งที่ 3 เพื่อแก้ไขเงื่อนไขการให้สิทธิพิเศษต่างตอบแทนในสินค้ากลุ่มอ่อนไหว (Sensitive Track: ST)

ในการหารือสองฝ่ายระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจการค้าของไทยและเกาหลีในระหว่างการประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม 2007 ณ ประเทศฟิลิปปินส์ รัฐมนตรีของทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้เจ้าหน้าที่ที่กลับมาหารือกันอีกครั้ง โดยฝ่ายไทยได้ขอให้เกาหลีพิจารณาความยืดหยุ่นที่ไทยจะขยายเวลาการลด/ยกเลิกภาษีสินค้ากลุ่มอ่อนไหวบางรายการ หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ของทั้งสองประเทศได้กลับมาหารือสองฝ่ายตั้งแต่เดือนเมษายน 2007 และมีการหารือทั้งสิ้น 5 ครั้ง และสามารถสรุปผลการเจรจาได้ในการหารือสองฝ่ายครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนธันวาคม 2007 โดยไทยสามารถขยายเวลาการลด/ยกเลิกภาษีสินค้าอ่อนไหวจำนวน 128 รายการออกไปจากเดิมที่ต้องยกเลิกภายในปี 2010/2012 เป็นปี 2016/2017 ส่งผลให้ไทยสามารถเข้าร่วมความตกลงนี้ได้เช่นเดียวกับอาเซียนอื่นๆ

² การลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน-เกาหลีมีทั้งสิ้น 3 ครั้ง โดยการลงนามครั้งแรกเมื่อเดือนธันวาคม 2005 เพื่อประกาศความสำเร็จการเจรจากรอบการเปิดเสรีการค้าสินค้า การลงนามครั้งที่ 2 เมื่อเดือนพฤษภาคม 2006 เพื่อประกาศการบรรลุความตกลงเรื่องรายการสินค้าที่เปิดเสรีระหว่างกัน และการลงนามครั้งที่ 3 เมื่อเดือนสิงหาคม 2006 เพื่อแก้ไขเอกสารแนบท้ายเรื่องการลดภาษีต่างตอบแทน

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

ในระหว่างที่ไทยและเกาหลีกำลังหาข้อสรุปการเปิดตลาดสินค้าระหว่างกันนั้น ไทยก็ได้เข้าร่วมการประชุมเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าบริการระหว่างอาเซียนและเกาหลีด้วย หลังจากที่ได้เจรจามากกว่า 2 ปี ทั้งอาเซียนและเกาหลีก็สามารถบรรลุข้อตกลงได้ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2007 โดยได้มีการลงนามแล้วในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน-เกาหลี ครั้งที่ 11 ในเดือนเดียวกัน ณ ประเทศสิงคโปร์ อย่างไรก็ตาม ไทยยังไม่สามารถดำเนินกระบวนการภายในเพื่อลงนามได้ทัน จึงไม่ได้เข้าร่วมลงนามในการประชุมดังกล่าว แต่จะร่วมลงนามพร้อมกับการลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าในโอกาสแรกที่ดำเนินกระบวนการภายในแล้วเสร็จ

การเจรจาระหว่างอาเซียนและเกาหลียังคงดำเนินต่อไป เนื่องจากยังไม่สามารถสรุปผลการจัดทำความตกลงว่าด้วยการลงทุนได้ ซึ่งความตกลงนี้มีสาระในการเปิดเสรีการลงทุน การส่งเสริมการลงทุน และการคุ้มครองการลงทุนระหว่างอาเซียนและเกาหลี แต่การเจรจาประสบความสำเร็จยากในการหาทำที่ร่วมกันระหว่างอาเซียนและเกาหลี จึงทำให้ไม่สามารถสรุปผลได้ตามที่ผู้นำได้ตกลงกันไว้ และได้ขยายกรอบเวลาเจรจาออกไปแล้วทั้งสิ้น 2 ครั้ง โดยทั้งสองฝ่ายพยายามที่จะบรรลุข้อตกลงระหว่างกันภายในปี 2008

จากสาระข้างต้น การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - เกาหลีมีขอบเขตครอบคลุมความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ ความตกลงว่าด้วยการลงทุน และความตกลงว่าด้วยกลไกรงรับข้อพิพาท นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่อาเซียนและเกาหลีสามารถเข้าร่วมดำเนินการด้วยกันได้

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

2.1.2. กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่าง ครอบคลุมระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลี³

(Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation Among the Governments of the Member Countries of the Association of Southeast Asian Nations and the Republic of Korea)

เป็นความตกลงที่กำหนดแนวทางและมาตรการอย่างกว้างๆ ในการดำเนินการเพื่อจัดตั้งความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมอย่างกว้างขวาง ได้แก่ การจัดตั้งเขตการค้าเสรี ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

1. มีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับและเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ระหว่างกลุ่มประเทศภาคี เปิดเสรีอย่างก้าวหน้าและส่งเสริมการค้าสินค้าการค่าบริการ รวมถึงสร้างนโยบายการลงทุนที่โปร่งใส เปิดเสรีและอำนวยความสะดวกต่อการลงทุน ริเริ่มพัฒนามาตรการและจัดตั้งกรอบความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
2. ให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี โดยสอดคล้องกับข้อ 24 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 และข้อ 5 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ ทั้งให้ครอบคลุมการยกเลิกภาษีศุลกากร และอุปสรรคที่ใช้ภาษีศุลกากร การเปิดเสรีการค้าบริการ และการจัดตั้งนโยบายการลงทุนที่เปิดกว้างและแข่งขันได้ โดยมีการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่าง ตลอดจนความยืดหยุ่นแก่สมาชิกอาเซียน รวมทั้งให้จัดตั้งมาตรการการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจไปสู่สาขาความร่วมมือสาขาใหม่ๆ
3. ในด้านการค้าสินค้า ให้มีการลดและยกเลิกภาษี และกฎระเบียบอื่นที่จำกัดการค้า โดยครอบคลุมการค้าสินค้าอย่างมากระหว่างกลุ่มประเทศภาคี ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ตาราง และแผนการลดภาษีในความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า

³ ที่มา : "สรุปสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี" กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

4. ในด้านการค้าบริการ ให้เปิดเสรีการค้าบริการอย่างก้าวหน้า และครอบคลุมสาขาการค้าบริการอย่างกว้างขวางโดยสอดคล้องกับข้อ 5 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ และให้เจรจาเปิดเสรีการค้าบริการที่มุ่งไปสู่การยกเลิกการเลือกปฏิบัติ การขยายขอบเขตการเปิดเสรีที่กว้างขวางกว่าภายใต้ WTO และการขยายความร่วมมือด้านบริการระหว่างประเทศภาคี
5. ในด้านการลงทุน ให้สร้างนโยบายการลงทุนที่เสรี อำนวยความสะดวก โปร่งใส และแข่งขันได้ พร้อมทั้งมีสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อนักธุรกิจ โดยจะเจรจาเปิดเสรีการลงทุนที่มุ่งไปสู่การเปิดเสรีอย่างก้าวหน้า ส่งเสริมสร้างความร่วมมือ อำนวยความสะดวก และโปร่งใสของกฎระเบียบต่างๆ รวมทั้งให้มีข้อบทด้านการคุ้มครองการลงทุน
6. ให้สำรวจและดำเนินการ โครงการความร่วมมือในสาขาต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดระบุในภาคผนวกของกรอบความตกลงฯ
7. ให้มีความร่วมมือในการเสริมสร้างและให้การสนับสนุนการรวมกลุ่มของอาเซียน และระหว่างอาเซียนกับเกาหลีโดยการเสริมสร้างการพัฒนาในภูมิภาคและอนุภูมิภาค ภายใต้ความริเริ่มความร่วมมือต่างๆ
8. ให้ใช้กรอบการระงับข้อพิพาทที่ระบุในความตกลงว่าด้วยกลไกการระงับข้อพิพาทภายใต้กรอบความตกลงฯ

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

2.1.3. กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี (Agreement on Trade in Goods : TIG)⁴

รูปแบบการลดภาษี (Modality)

กำหนดให้แบ่งสินค้าที่จะได้รับการลด / ยกเลิกภาษีเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มสินค้านormal track (Normal Track)

เป็นกลุ่มสินค้าที่จะต้องลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ภายในระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ โดยจะเริ่มลดภาษีจากอัตราภาษีฐานในปี 2005 มีรายละเอียด ดังนี้

เกาหลีจะต้องลดภาษีของสินค้าน้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียนทั้งหมดในปี 2004 เหลือร้อยละ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2010

อาเซียน 5 (บรูไน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย) จะต้องลดภาษีของสินค้าน้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลีในปี 2004 เหลือร้อยละ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2010 โดยให้มีสินค้าจำนวนร้อยละ 5 ของรายการสินค้าในกลุ่มนี้ลดภาษีลงเหลือ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2012

ไทยจะต้องลดภาษีของสินค้าน้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลีในปี 2004 เหลือร้อยละ 0 ภายใน 1 มกราคม 2010 โดยให้มีสินค้าจำนวนร้อยละ 5 ของรายการสินค้าในกลุ่มนี้ลดภาษีลงเหลือ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2012 เช่นเดียวกับสมาชิกอาเซียนเดิม 5 ประเทศ และได้รับการยืดหยุ่นให้ลดภาษีช้ากว่าจำนวน 128 รายการภายในวันที่ 1 เมษายน 2016 และไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2017

เวียดนามจะต้องลดภาษีของสินค้าน้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าและมากกว่าร้อยละ 75 ของมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลีในปี 2004 เหลือร้อยละ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม

⁴ ที่มา : "สรุปสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี" กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

2016 โดยให้มีสินค้าจำนวนร้อยละ 5 ของรายการสินค้าในกลุ่มนี้ลดภาษีลงเหลือ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2018

กัมพูชา พม่า และลาวจะต้องลดภาษีของสินค้านี้ร้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าเหลือร้อยละ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2018 โดยให้มีสินค้าจำนวนร้อยละ 5 ของรายการสินค้าในกลุ่มนี้ลดภาษีลงเหลือ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2020

ตารางที่ 2.1 : Modality การเปิดตลาดกลุ่มสินค้าลดภาษีปกติ

	จำนวนรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าที่ต้องลดภาษีเหลือ 0					
	2010	2012	2016	2017	2018	2020
เกาหลี	≥ 90% TL&TV					
อาเซียน 5	≥ 81% TL&TV	≥ 90% TL&TV				
ไทย	≥ 81% TL&TV	≥ 83% TL&TV	≥ 86% TL&TV	≥ 90% TL&TV		
เวียดนาม			≥ 81% TL&TV		≥ 90% TL&TV	
กัมพูชา พม่า และลาว					≥ 81% TL&TV	≥ 90% TL&TV

หมายเหตุ : TL คือ จำนวนรายการสินค้า

TV คือ มูลค่าการนำเข้าในปี 2004 จากอาเซียนทั้งหมดสำหรับเกาหลี และจากเกาหลีสำหรับอาเซียน

2. กลุ่มสินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track : ST)

กลุ่มสินค้าอ่อนไหวสำหรับอาเซียน 6 และเกาหลีจะมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียน/เกาหลี โดยเวียดนามจะมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนรายการสินค้าและไม่เกินร้อยละ 25 ของมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลี และกัมพูชา พม่า และลาวจะมีจำนวนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนรายการสินค้า ทั้งนี้ กลุ่มสินค้าอ่อนไหวจะแบ่งออกเป็นอีก 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

รายการสินค้าอ่อนไหว (Sensitive List : SL) : เกาหลีและอาเซียน 6 จะต้องลดภาษีของสินค้าในกลุ่มนี้ลงเหลือร้อยละ 0 – 5 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2016 โดยเวียดนามจะต้องลดภาษีลงไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2021 และกัมพูชา พม่า และลาวจะต้องลดภาษีลงไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2024

งานวิจัยตัวชี้วัดของการพัฒนา

รายการสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List : HSL) : เกาหลีและอาเซียน 5 จะมีสินค้ากลุ่มนี้ได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมดและมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียน/เกาหลี โดยไทยจะมีได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของรายการสินค้าและไม่เกินร้อยละ 4 ของมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลี เวียดนามจะมีได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของรายการสินค้า และกัมพูชาพม่า และลาวจะมีสินค้าได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของรายการสินค้า โดยรายการสินค้าอ่อนไหวสูงแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มย่อย ดังนี้

กลุ่ม A: ลดภาษีจากอัตราภาษีฐานลงเหลือไม่เกินร้อยละ 50 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2016 สำหรับเกาหลีและอาเซียน6 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2021 สำหรับเวียดนามและไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2024 สำหรับกัมพูชา พม่า และลาว

กลุ่ม B: ลดภาษีจากอัตราภาษีฐานลงร้อยละ 20 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2016 สำหรับเกาหลีและอาเซียน6 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2021 สำหรับเวียดนามและไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2024 สำหรับกัมพูชา พม่า และลาว

กลุ่ม C: ลดภาษีจากอัตราภาษีฐานลงร้อยละ 50 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2016 สำหรับเกาหลีและอาเซียน6 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2021 สำหรับเวียดนามและไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2024 สำหรับกัมพูชา พม่า และลาว

กลุ่ม D: กลุ่มสินค้าโควตาภาษี

กลุ่ม E: กลุ่มสินค้าที่ไม่ลด/ยกเลิกภาษี โดยจะมีรายการสินค้าไม่เกิน 40 รายการ ที่พิกัด 6 หลัก

ตารางที่ 2.2 : Modality การเปิดตลาดกลุ่มสินค้าอ่อนไหว

	จำนวนรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าสำหรับสินค้ากลุ่มอ่อนไหว			
	ST	SL	A / B / C / D / E	E
เกาหลี	≤ 10%TL&TV	≥ 7%TL&TV	≤ 3%TL&TV	40TL
อาเซียน 5	≤ 10%TL&TV	≥ 7%TL&TV	≤ 3%TL&TV	40TL
ไทย	≤ 10%TL&TV	≥ 7%TL&6%TV	≤ 3%TL&4%TV	40TL
เวียดนาม	≤ 10%TL&25%TV	≥ 7%TL	≤ 3%TL	40TL
กัมพูชา พม่า และลาว	≤ 10%TL	≥ 7%TL	≤ 3%TL	40TL

หมายเหตุ : TL คือ จำนวนรายการสินค้า

TV คือ มูลค่าการนำเข้าในปี 2004 จากอาเซียนทั้งหมดสำหรับเกาหลี และจากเกาหลีสำหรับอาเซียน

การลดภาษีต่างตอบแทน (Reciprocal Arrangement) สำหรับสินค้าอ่อนไหว

ในความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าระหว่างอาเซียน - เกาหลี ได้กำหนดขอบเขตการลดภาษีต่างตอบแทนเช่นเดียวกับที่ปรากฏในความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียน - จีน โดยอาเซียนและเกาหลีตกลงให้ประเทศผู้ส่งออกสามารถได้รับสิทธิการลดภาษีต่างตอบแทนสำหรับสินค้าอ่อนไหว เมื่อประเทศผู้ส่งออกลดอัตราภาษีศุลกากรของสินค้าที่อยู่ในกลุ่มสินค้าอ่อนไหวลงเหลือร้อยละ 10 หรือต่ำกว่า โดยประเทศผู้นำเข้าจะเรียกเก็บภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าดังกล่าวในอัตราตามที่กำหนดในตารางการลดภาษีของประเทศผู้ส่งออก หรืออัตราที่กำหนดสำหรับสินค้ากลุ่มลดภาษีปกติ (Normal Track) ของประเทศผู้นำเข้าในพิกัดเดียวกัน ขึ้นอยู่กับว่าอัตราใดสูงกว่า อย่างไรก็ตาม อัตราดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่าอัตราที่เรียกเก็บทั่วไป (MFN Rate) ของประเทศผู้นำเข้า ยกเว้นสินค้าในกลุ่ม E ของรายการสินค้าอ่อนไหวสูงจะไม่ได้รับสิทธิในการลดภาษีต่างตอบแทน

การเปิดตลาดสินค้าของไทยและเกาหลี

▪ การเปิดตลาดสินค้าของเกาหลี

ในภาพรวม เกาหลีเปิดตลาดให้แก่อาเซียนโดยจะลดภาษีของสินค้าจำนวนมากกว่าร้อยละ 90 ของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากอาเซียนให้เหลือร้อยละ 0 ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2010 ซึ่งเป็นการเปิดตลาดที่เร็วเทียบเท่ากับเขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ส่วนรายการ

สินค้าจำนวนร้อยละ 10 ที่เหลือ จะมีการลดภาษีในหลายลักษณะตามรูปแบบการลดภาษีที่ตกลงกัน โดยเกาหลีจะเปิดตลาดให้แก่สินค้าส่งออกของไทย ดังนี้

ตารางที่ 2.3 : สินค้าที่เกาหลีได้ยกเลิกภาษี

สินค้า	อัตรารภาษีนำเข้า	ปีที่ยกเลิกภาษี
คอมแพรสเซอร์	8%	2010
แผ่นซีดีไม้อัด	8%	2008
มอเตอร์ไฟฟ้า	8%	2007
กากน้ำตาล	8%	2007
เส้นด้าย	8%	2010
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	8%	2008
ยางรถยนต์	8%	2008
ปลาแช่แข็ง	10%	2010
แผ่นเหล็กม้วนเจือทองแดง	8%	2007
เครื่องจักรและอุปกรณ์อื่นๆ	8%	2008

ตารางที่ 2.4 : สินค้าที่เกาหลีได้ไม่ยกเลิกภาษี

สินค้า	อัตรารภาษีนำเข้า	ปีที่ยกเลิกภาษี
ชมพู	8%	ลดภาษีเหลือ 5% ปี 2016
ข้าวโพดหวานกระป๋อง	15%	ลดภาษีเหลือ 5% ปี 2016
ผลไม้แช่แข็ง	30%	ลดภาษีเหลือ 15% ปี 2016
กุ้งแช่แข็งอื่นๆ	20%	โควตาปลอดภาษี 5,000 ตัน/ปี
ปลาหมึกกระดอง	10%	โควตาปลอดภาษี 300 ตัน/ปี

▪ การเปิดตลาดสินค้าของไทย

ไทยจะต้องลดภาษีของสินค้าทั้งหมดจำนวนร้อยละ 90 หรือมากกว่าของรายการสินค้าและมูลค่าการนำเข้าจากเกาหลีในปี 2004 เหลือร้อยละ 0 โดยการเปิดตลาดของไทยมีความยืดหยุ่นและระยะเวลาการลดภาษีมากกว่าอาเซียนอื่น รายละเอียดการเปิดตลาดปรากฏดังนี้

- 1) สินค้าร้อยละ 81.45 ของมูลค่าการนำเข้าจะลดภาษีเหลือศูนย์ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2010

งานวิจัยตัวชี้วัดของการพัฒนา

- 2) สินค้าร้อยละ 1.67 ของมูลค่าการนำเข้าจะลดภาษีเหลือศูนย์ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2012
- 3) สินค้าร้อยละ 7.94 ของมูลค่าการนำเข้า หรือจำนวน 128 รายการจะลดภาษีเหลือศูนย์ไม่ช้ากว่าวันที่ 1 เมษายน 2016 และไม่ช้ากว่าวันที่ 1 มกราคม 2017

สินค้านำเข้าสำคัญจากเกาหลีที่ไทยจะเปิดตลาด ดังนี้

ตารางที่ 2.5 : สินค้าที่ไทยยกเลิกภาษี

สินค้า	อัตรารักษานำเข้า	ปีที่ยกเลิกภาษี
เครื่องกรองของเหลวอื่นๆ	5%	2010
จอวีดีโอสี	20%	2010
ปุ๋ยเคมี	5%	2010
แผ่นเหล็กชุบดีบุก	9%	2017
พลาสติกและของทำด้วยพลาสติก	5 – 30%	2010 / 2012
ทองแดงและผลิตภัณฑ์	1 – 20%	ยกเลิกภาษีปี 2010 บางรายการ ยกเลิกภาษีปี 2012 หรือลดภาษี เหลือ 0 – 5% ปี 2016
แผ่นเหล็กรีดร้อน	5%	ลดภาษีเหลือ 0 – 5% ปี 2016
หนังสือพิมพ์ หนังสือและเครื่องหนัง	5 – 40%	ส่วนใหญ่ยกเลิกภาษีปี 2017 บางรายการจะลดภาษีลงเหลือ 0 – 5% ปี 2017
ไตรเออร์ปรุแต่งและสีอื่นๆ	5 – 20%	ลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ปี 2017

ตารางที่ 2.6 : สินค้าที่ไทยไม่ยกเลิกภาษี

สินค้า	อัตรารักษานำเข้า	ปีที่ยกเลิกภาษี
ทีวีสี	20%	ไม่นำมาลด/ยกเลิกภาษี
รถยนต์ที่มีความจุกระบอกสูบมากกว่า 3,000 ซีซี	80%	ลดภาษีลง 20% ปี 2016
ส่วนประกอบยานยนต์	30%	ลดภาษีลง 20% ปี 2016
สินค้าเกษตรที่จำกัดโควตาภายใต้ WTO	0 - 65%	จัดสรรโควตาภาษีโดยจะทยอยลด ภาษีในโควตาเหลือ 0 ปี 2016
รถจักรยานยนต์	60%	ลดภาษีเหลือไม่เกิน 50% ปี 2016

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

สินค้านำเข้าที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงฯ จะต้องเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามกฎเกณฑ์ของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งหากกฎหละหลวมเกินไปก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีของความตกลงเข้ามาใช้ประโยชน์จากความตกลงฯ ได้ ขณะเดียวกันกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดเกินไปก็จะกลายเป็นเครื่องมือกีดกันสินค้าของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งไม่ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรได้เช่นกัน

เช่นเดียวกับกรอบการเจรจาอื่น ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อการเจรจាកำหนดกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อให้สินค้าส่งออกของไทยได้รับประโยชน์จากการลดภาษีศุลกากรระหว่างกันมากที่สุด

สินค้าที่ถือว่ามิถิ่นกำเนิดในประเทศสมาชิก AKFTA จะต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ ดังนี้

1. เป็นสินค้าที่ผลิตหรือใช้วัตถุดิบทั้งหมดในประเทศผู้ส่งออก (Wholly Obtained or Produced Goods: WO) หรือ
2. หากสินค้าไม่ได้ผลิตหรือใช้วัตถุดิบทั้งหมดในประเทศผู้ส่งออก จะต้องเป็นสินค้าที่ผลิตตามกฎเกณฑ์ทั่วไป (General Rules) โดยเป็นกฎทางเลือกระหว่าง
 - 1) สินค้าที่ผลิตในประเทศภาคี โดยมีสัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบในประเทศภาคีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 (Regional Value Content: RVC) ของราคาสินค้าตามราคา free on board (F.O.B.) โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$1) \quad RVC = \frac{\text{มูลค่าวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้า}}{\text{F.O.B.}} \times 100 \quad \text{หรือ}$$

$$2) \quad RVC = \frac{\text{F.O.B.} - \text{มูลค่าวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้า}}{\text{F.O.B.}} \times 100$$

หรือ

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

- 2) เป็นสินค้าที่มีการผลิตในประเทศภาคีโดยมีการเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราศุลกากรในระดับ 4 หลัก (Change of Tariff Heading: CTH)
3. นอกจากนี้ จะมีกฎเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดเฉพาะสินค้า (Product Specific Rules: PSR) สำหรับสินค้าบางรายการ โดยสินค้ากลุ่มนี้ไม่สามารถได้ถิ่นกำเนิดตามกฎเกณฑ์ทั่วไป ได้แก่ บางรายการของกลุ่มสินค้าเกษตร สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และสินค้าอื่นๆ

ทั้งนี้ การพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้ายังมีกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่

1. การสะสมถิ่นกำเนิดสินค้า โดยประเทศภาคีผู้ผลิตสินค้าสำเร็จรูป นำเข้าวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศภาคีอื่นหนึ่งประเทศ หรือมากกว่ามาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า วัตถุดิบดังกล่าวก็จะต้องถือว่าเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศผู้นำเข้าวัตถุดิบมาผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปนั้น
2. การอนุโลมให้สินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดสินค้าตามกฎเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดฯ เป็นสินค้ามีถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศภาคี หากสินค้านั้นมีมูลค่าวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดไม่เกินกว่ามูลค่าขั้นต่ำตามกฎเกณฑ์ที่เรียกว่า De Minimis ดังนี้

สินค้าสิ่งทอ (ตอนที่ 50-63) จะต้องมีย่านักของวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดไม่เกินร้อยละ 10 ของน้ำหนักสินค้า

สินค้าอื่นยกเว้นสินค้าสิ่งทอ จะต้องมีย่านักของวัตถุดิบที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดไม่เกินร้อยละ 10 ของราคา F.O.B.

ทั้งนี้ สินค้าที่ได้รับการผ่อนผันดังกล่าวข้างต้นจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์อื่นๆ ของกฎถิ่นกำเนิดสินค้า รวมทั้งมูลค่าของสินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดนี้จะถูกคิดรวมเป็นมูลค่าของสินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดในการคำนวณ RVC

2.1.4. กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี

(Agreement on Trade in Services under the Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation among the Governments of the Member Countries of the Association of Southeast Asian Nations and the Republic of Korea)⁵

ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการอาเซียน-เกาหลี ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

- ข้อตกลงความตกลง (Agreement Text) ระบุกฎกติกาด้านการค้าบริการ ซึ่งบทบัญญัติเป็นไปตามหลักการที่สอดคล้องกับความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการขององค์การการค้าโลก (GATS)
- ส่วนแนบท้ายว่าด้วยการบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ซึ่งบรรจุบทบัญญัติเรื่อง Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability ตามที่ไทยผลักดัน ซึ่งเป็นการยอมรับสิทธิของประเทศภาคีในการใช้มาตรการเพื่อการรักษาเสถียรภาพทางอัตราแลกเปลี่ยน และภาคการเงิน
- หนังสือบันทึกความเข้าใจ (Letter of Understanding) ซึ่งระบุถึงความเข้าใจของภาคีต่อบทบัญญัติต่างๆ ในความตกลงฯ รวมถึงบทบัญญัติเรื่อง Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability ที่ระบุความเข้าใจเรื่องการใช้มาตรการตามบทบัญญัติข้างต้น ว่าอาจใช้ในสาขาอื่นๆ นอกเหนือจากสาขาบริการการเงินได้ด้วย
- ตารางข้อผูกพันเฉพาะ (Schedule of Specific Commitments) ซึ่งระบุข้อผูกพันการเปิดตลาดสาขาบริการของแต่ละภาคี

⁵ ที่มา : "สรุปสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี" กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

1. ข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดของเกาหลี

เกาหลีได้เสนอผูกพันการเปิดตลาดในระดับที่สูงกว่าข้อเสนอผูกพันรอบอุรุกวัย ทั้งในรายการที่ได้เสนอเปิดตลาดในการเจรจาภายใต้กรอบ WTO รอบใหม่ (revised offer) และที่เพิ่มเติมมากขึ้นในบางกิจกรรม ซึ่งจะทำให้อาเซียนมีโอกาสใช้ประโยชน์จากข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดเหล่านี้ก่อนสมาชิก WTO ทั้งหมด 43 สาขา โดยมีสาขาธุรกิจบริการที่สำคัญ เช่น บริการด้านกฎหมาย อสังหาริมทรัพย์ ก่อสร้าง บริการด้านบันเทิง บริการวัดและสำรวจ โรงแรมและภัตตาคาร บริการให้คำปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม บริการซ่อมบำรุงเครื่องบิน บริการขนส่งทางรถไฟ ขนส่งทางอากาศ/ทางน้ำ เป็นต้น

ตารางที่ 2.7 : ข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดของเกาหลีที่สูงกว่าข้อเสนอผูกพันรอบอุรุกวัยแต่อยู่ในระดับเดียวกับ WTO revised offer ในสาขาต่างๆ

สาขาบริการที่เสนอผูกพัน	เงื่อนไขการเปิดตลาด
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการด้านกฎหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีการบริการข้ามพรมแดน - ให้ประกอบธุรกิจในรูปแบบสำนักงานตัวแทน - ให้อุตสาหกรรมเข้าไปทำงานได้ ผ่านการโอนย้ายในบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการด้านสัตวแพทย์ ▪ บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ เกี่ยวกับบริการค่านายหน้า ▪ บริการการประเมิน ▪ บริการสำรวจพื้นผิว ยกเว้นการสำรวจเกี่ยวกับที่ดิน ▪ บริการจัดทำแผนที่ ยกเว้นบริการเกี่ยวกับที่ดิน ▪ บริการโรงแรมและภัตตาคาร ▪ บริการให้ความบันเทิง ▪ บริการการผลิตและการลาก ▪ บริการคำนวณ ตรวจวัด และตรวจสอบ ▪ การบำรุงรักษาและการซ่อมแซมเครื่องบิน ▪ บริการขนส่งทางรถไฟ (การขนส่งผู้โดยสารและการขนส่งสินค้าเป็นระวาง) ▪ การขนส่งทางท่อ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 100% - ให้อุตสาหกรรมเข้าไปทำงานได้ ผ่านการโอนย้ายในบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการการวิจัยและการพัฒนาวิทยาศาสตร์ ▪ บริการการวิจัยและพัฒนาเชิงสหวิทยาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีการบริการข้ามพรมแดน
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการให้เข้าเกี่ยวกับสินค้าส่วนบุคคลหรือสินค้าครัวเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีการบริการข้ามพรมแดน

สาขาบริการที่เสนอผูกพัน	เงื่อนไขการเปิดตลาด
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่ ▪ บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตสินค้าใหม่ ▪ บริการจัดวางบุคลากร ▪ การพิมพ์ ยกเว้นบริการการพิมพ์หนังสือพิมพ์และวารสารที่ออกเป็นประจำ ▪ บริการออกแบบเฉพาะอย่าง ▪ บริการฐานข้อมูลแบบออนไลน์และการควบคุมระยะไกล ▪ บริการการจัดทัวร์ ▪ การเช่าเรือพร้อมลูกเรือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 100% - ให้บุคลากรเข้าไปทำงานได้ ผ่านการโอนย้ายในบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการการเดินทางหนังสือระหว่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีบริการข้ามพรมแดนผ่านการขนส่งทางอากาศและทางน้ำ - การจัดตั้งหน่วยธุรกิจให้ทำได้ในกิจกรรมที่สนับสนุนบริการระหว่างประเทศ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการการศึกษาระดับสูง ▪ บริการการศึกษาผู้ใหญ่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ต่างชาติเข้าไปประกอบธุรกิจได้ โดยมีเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายด้านการศึกษา
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการเกี่ยวกับการติดตั้ง การจัดการหรือการซ่อมบำรุงอุปกรณ์หรือเครื่องจักรอุตสาหกรรม ▪ บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรู้หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ที่ใช้กับเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร e-business เทคโนโลยีชีวภาพ นานาเทคโนโลยี ดิจิตอลอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อม ▪ บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีและการตรวจสอบบัญชีต่างชาติ แก่สำนักงานหรือบริษัทบัญชีของเกาหลีผ่านสัญญาการเป็นสมาชิก ▪ บริการด้านสถาปัตยกรรมภายใต้สัญญาร่วม ▪ บริการให้คำปรึกษาการจัดการ ▪ วิศวกรที่มีความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และบริการที่เกี่ยวข้อง และการออกแบบเฉพาะทางวิศวกรรมสำหรับยานยนต์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บุคลากรเข้าไปทำงานได้ผ่านการรับงานจากบริษัทที่มีสัญญาจ้าง

ตารางที่ 2.8 : ข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดของเกาหลีซึ่งเพิ่มเติมจากที่เสนอภายใต้ WTO revised offer ในหลายสาขา

สาขาบริการที่เสนอผูกพัน	เงื่อนไขการเปิดตลาด
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการจัดการอื่นๆ ▪ บริการคัดแยกสัตว์ปีก 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีการบริการข้ามพรมแดน - ให้ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 100% - ให้นักลงทุนเข้าไปทำงานได้ ผ่านการโอนย้ายในบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการทดสอบและวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพ ▪ บริการทำความสะอาดอาคาร ▪ การฟื้นฟูพื้นดินและการรักษาน้ำบาดาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 100% - ให้นักลงทุนเข้าไปทำงานได้ ผ่านการโอนย้ายในบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประมง 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีการบริการข้ามพรมแดน
<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAS (Internet access services) ▪ บริการเชื่อมต่อ VoIP (Voice over Internet protocol) services และ PSTN (public switched telephone network) 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 49%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการก่อสร้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 100%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการให้คำปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีการบริการข้ามพรมแดน - ให้ต่างชาติถือหุ้นได้ถึง 100% - ให้นักลงทุนเข้าไปทำงานได้ ผ่านการโอนย้ายในบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> ▪ บริการติดตั้งแผงและเสริมความงามอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดเสรีการบริการข้ามพรมแดน

2. ข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดของไทย

จากการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน การจัดทำข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดสาขาบริการของไทยมี 2 แนวทางหลักคือ (1) ให้ข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดทุกรายการยังคงอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายปัจจุบัน กล่าวคือ สามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย และ (2) สนับสนุนนโยบายให้ไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค สาระสำคัญมีดังนี้

2.1 ตอบสนองข้อเรียกร้องของเกาหลีในส่วนที่ต้องการให้ไทยผูกพันการเปิดตลาดในระดับที่เทียบเท่าข้อเสนอเปิดตลาดฉบับทบทวนของไทยภายใต้องค์การการค้าโลก(WTO)

revised offer) ในสาขาต่างๆ ที่ไทยเสนอจะเปิดตลาดให้สมาชิก WTO 150 ประเทศแล้ว โดยเสนอผูกพันการเปิดตลาดให้เกาหลี ดังนี้

- ผู้ผูกพันเปิดตลาดให้ผู้ให้บริการต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจในไทยผ่านการจัดตั้งบริษัทจำกัดโดยถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49
 - การออกแบบโปรแกรมและการบำรุงรักษาโปรแกรม, การฝึกอบรมด้านซอฟต์แวร์
 - การให้คำปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับการสำรวจและผลิตน้ำมันและก๊าซ
 - โรงเรียนสอนภาษา
 - บริการสถานที่พักแรม (Camping and caravan site services)
 - บริการบริหารจัดการสินค้าทางทะเล (Maritime cargo handling services)
 - บริการตัวแทนพาณิชยนาวิ (Maritime agency services)
 - บริการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอากาศยาน
 - บริการสนับสนุนสำหรับการขนส่งทางอากาศ ในกิจกรรม การขายและการตลาดสำหรับบริการขนส่งทางอากาศ บริการสำรองที่นั่งด้วยระบบคอมพิวเตอร์

- ผู้ผูกพันการเปิดตลาดให้บุคลากรที่เข้ามาทำงานในลักษณะสัญญาจ้าง (Contractual Service Supplier) สามารถเข้ามาทำงานได้
 - ในสาขาบริการด้านคอมพิวเตอร์
 - บริการด้านการศึกษา
 - บริการด้านสิ่งแวดล้อม (ยกเว้นวิศวกรรม)
 - การให้คำปรึกษาด้านการจัดการทั่วไป
 - บริการที่พักโรงแรม
 - บริการร้านอาหาร
 - การให้คำปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับการสำรวจและผลิตน้ำมันและก๊าซ

2.2) นอกจากนี้ ได้เสนอผูกพันเปิดตลาดบางกิจกรรมที่ไทยได้ผูกพันการเปิดตลาดให้สมาชิกอาเซียนแล้ว คือ บริการการก่อสร้างในกิจกรรมงานประกอบ งานก่อสร้างและตกแต่งขั้นสุดท้าย งานก่อสร้างอื่นๆ

2.1.5. กรอบความตกลงว่าด้วยการลงทุน ภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี

ในส่วนของการเจรจาความตกลงว่าด้วยการลงทุน (Agreement on Investment) อาเซียนและเกาหลีใต้ยังมีการเจรจาไม่แล้วเสร็จ โดยทั้งสองฝ่ายมีความพยายามในการเจรจาให้แล้วเสร็จภายในปี 2008

2.1.6. ความคืบหน้าล่าสุดของข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี

หลังจากที่ไทยไม่ได้ลงนามในข้อตกลงร่วมกับสมาชิกอาเซียนตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2006 ไทยและเกาหลีใต้สามารถบรรลุข้อตกลงระหว่างกันได้ โดยไทยต่อรองให้สามารถลดภาษีสินค้าอ่อนไหวช้าลงกว่าที่ตกลงกันได้ รวมทั้งมีรายการสินค้าอ่อนไหวสูงในสัดส่วนมากกว่าเกาหลีและอาเซียนอื่นๆ เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของผลประโยชน์จากการที่เกาหลีไม่ได้เปิดตลาดสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของไทย ทั้งนี้ ไทยได้ชี้แจงน้ำหนักแล้วว่า การเข้าร่วมความตกลงโดยรักษาความสมดุลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อไทยหลายด้าน ดังนี้⁶

- รักษาศักยภาพในการส่งออกไปตลาดเกาหลี โดยเฉพาะการแข่งขันกับอาเซียนอื่นและประเทศที่สามที่ได้จัดทำ FTA กับเกาหลีแล้ว รวมทั้งยังเพิ่มโอกาสส่งออกสินค้าและบริการของไทยที่มีศักยภาพด้วย ได้แก่ ยางรถยนต์ มอเตอร์ เครื่องจักรไฟฟ้า เส้นด้าย เนื้อปลาและกากน้ำตาล เป็นต้น
- รักษาและดึงดูดนักลงทุนเกาหลีและชาติอื่นให้ย้ายฐานการผลิตและการลงทุนมาไทยมากขึ้น รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้คนไทยไปลงทุนในเกาหลีมากยิ่งขึ้น
- เพิ่มโอกาสในการเจรจาลดอุปสรรคมาตรการที่มีใช้ภาษี เช่น มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) และอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT)

⁶ ที่มา : "สรุปสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – สาธารณรัฐเกาหลี" กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

- ป้องกันการนำเข้าสินค้าที่หลีกเลี่ยง/ปลอมแปลงถิ่นกำเนิดสินค้าจากเกาหลี โดยใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
- เป็นการส่งเสริมการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่ง AEC ให้ความสำคัญแก่การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างประเทศนอกภาคีเพื่อตอบสนองต่อกระแสโลกาภิวัตน์ เช่น กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับ ญี่ปุ่น จีน และเกาหลี
- การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาที่ไทยมีความสนใจและมีศักยภาพจะช่วยสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าไทย

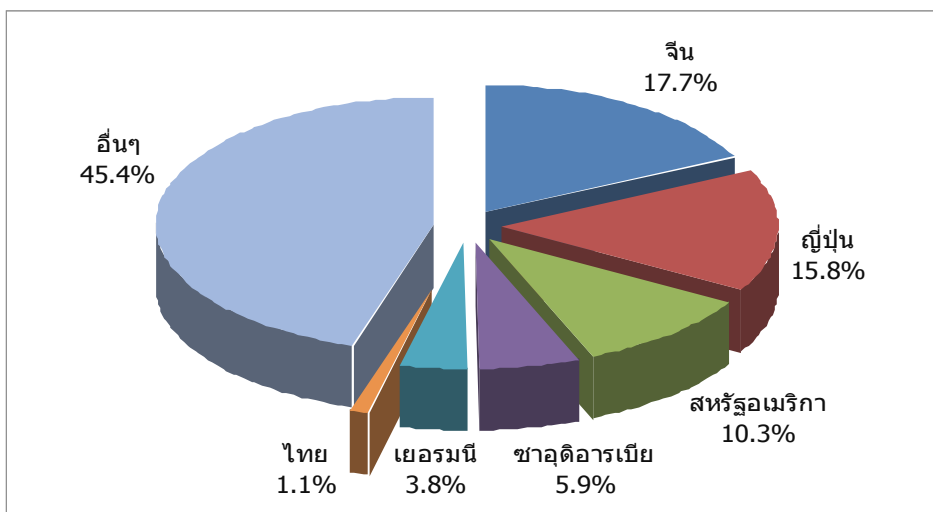
โดยสถานการณ์ล่าสุดในปัจจุบัน พบว่า ไทยรอดพ้นจากคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์ได้ลงนามในข้อตกลงด้านการค้าสินค้าและบริการ และนำผลการเจรจาทั้งหมดเปิดเผยต่อสาธารณชน จัดรับฟังความคิดเห็น ตามบทบัญญัติในมาตรา 190 แห่งรัฐธรรมนูญปี 2550 รวมทั้งนำเข้าสู่การพิจารณาขอความเห็นชอบจากรัฐสภาให้แสดงเจตนาผูกพันแล้วจึงมีผลบังคับใช้ ซึ่งคาดว่าจะมีการดำเนินการดังกล่าวภายในปี 2552

2.2 ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทย - สาธารณรัฐเกาหลี

จากข้อมูลสถิติ World Trade Atlas (ภาพที่ 2.1) พบว่า ในปี 2550 เกาหลีใต้มีการนำเข้าจากทั่วโลกเป็นมูลค่ารวม 356,452.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศสำคัญ 5 อันดับแรกที่เกาหลีใต้นำเข้า ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ซาอุดีอาระเบีย และเยอรมนีตามลำดับ โดยประเทศไทยเป็นประเทศนำเข้าอันดับที่ 20 ของเกาหลีใต้ มีมูลค่านำเข้าปี 2550 ที่ 3,769.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นสัดส่วนที่ร้อยละ 1.06 ของการนำเข้าทั้งหมด ซึ่งถือได้ว่า ประเทศไทยยังมีสัดส่วนการค้าในตลาดเกาหลีใต้ไม่มากนัก ยังมีโอกาสในการขยายส่วนแบ่งตลาดเกาหลีใต้ได้อีกมาก

ภาพที่ 2.1 : สัดส่วนการนำเข้าของเกาหลีใต้จากประเทศสำคัญ 5 อันดับแรกปี 2550

ที่มา : World Trade Atlas

หากพิจารณาความเชื่อมโยงทางการค้าระหว่างเกาหลีใต้และไทย จากมูลค่าการค้ารวม (ภาพที่ 2.2) จะพบว่า เกาหลีใต้และไทยมีการค้าระหว่างกันเป็นอัตราเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2002 จนถึงปัจจุบัน โดยในปี 2002 มีมูลค่าการค้ารวมที่ 3,908.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มเป็น 8,251.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2007 เป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยที่ร้อยละ 16 ต่อปี

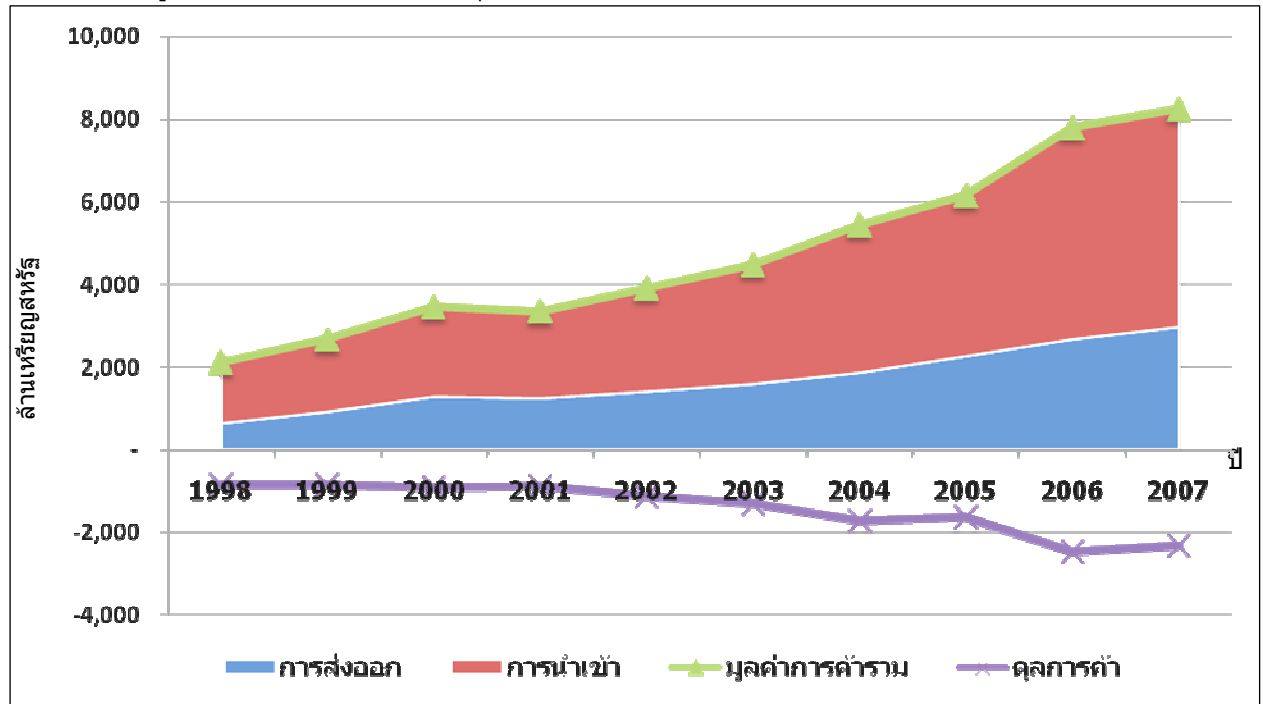
งานวิจัยตัวชี้วัดของการพัฒนา

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาดุลการค้าจะพบว่า เกาหลีใต้ได้ดุลการค้าจากไทยมาโดยตลอด ซึ่งในปี 2007 เกาหลีใต้ได้ดุลการค้าจากไทยมูลค่า 2,321.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2006 อยู่ 135.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นอัตราชะลอตัวที่ร้อยละ 5.5

ภาพที่ 2.2 : มูลค่าการนำเข้า ส่งออก และดุลการค้าระหว่างเกาหลีใต้ - ไทย

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สำหรับการส่งออกสินค้าปี 2007 (ตารางที่ 2.9) พบว่า ไทยมีการส่งออกไปยังตลาดเกาหลีใต้เป็นมูลค่า 2,964.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 295.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 11.06 โดยสินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปยังเกาหลีใต้ 5 อันดับแรก ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า ยางพารา เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.9 : สินค้าสำคัญ 10 อันดับแรกที่ไทยส่งออกไปเกาหลีใต้ปี 2006 - 2007

อันดับ	ชื่อสินค้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)		Growth(%)	สัดส่วน (%)	
		2006	2007		2006	2007
1	แผงวงจรไฟฟ้า	389.9	478.8	22.82	14.60	16.15
2	ยางพารา	342.7	314.2	-8.34	12.84	10.60
3	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	225.2	242.1	7.51	8.43	8.17
4	น้ำมันสำเร็จรูป	48.7	191.5	293.63	1.82	6.46
5	กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	80.0	98.4	22.94	3.00	3.32
6	ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	95.0	87.5	-7.88	3.56	2.95
7	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	46.4	79.3	70.94	1.74	2.67
8	ทองแดงและของทำด้วยทองแดง	63.9	78.7	23.27	2.39	2.66
9	น้ำมันดิบ	220.8	69.1	-68.72	8.27	2.33
10	กึ่งสแตนเลส เหล็กกล้า	68.4	67.7	-0.97	2.56	2.29
รวม 10 รายการ		1,580.9	1,707.3	8.00	59.22	57.59
อื่นๆ		1,088.7	1,257.4	15.50	40.78	42.41
รวมทั้งสิ้น		2,669.6	2,964.8	11.06	100.00	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าสินค้าของไทยจากเกาหลีใต้ ปี 2007 มีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าอัตราการส่งออกของไทยไปยังตลาดเกาหลีใต้ ซึ่งจากข้อมูลศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ พบว่า มีอัตราการขยายตัวการนำเข้าจากปี 2006 ที่ร้อยละ 3.12 มีมูลค่าปี 2007 อยู่ที่ 5,286.2 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยสินค้าสำคัญที่ไทยมีการนำเข้าจากเกาหลี 5 อันดับแรก ได้แก่ เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ แผงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.10 : สินค้าสำคัญ 10 อันดับแรกที่ไทยนำเข้าจากเกาหลีใต้ปี 2006 - 2007

อันดับ	ชื่อสินค้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)		Growth(%)	สัดส่วน (%)	
		2006	2007		2007	2006
1	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	700.1	849.5	21.34	13.66	16.07
2	แผงวงจรไฟฟ้า	753.2	642.9	-14.64	14.69	12.16
3	เคมีภัณฑ์	528.1	526.0	-0.40	10.30	9.95
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	380.4	488.1	28.32	7.42	9.23
5	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	444.2	467.2	5.18	8.66	8.84
6	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	277.7	302.3	8.85	5.42	5.72
7	เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน	443.2	275.4	-37.86	8.65	5.21
8	ผลิตภัณฑ์โลหะ	139.7	176.3	26.21	2.73	3.34
9	ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก	109.0	129.6	18.98	2.13	2.45
10	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์	65.8	119.9	82.12	1.28	2.27
รวม 10 รายการ		3,841.5	3,977.4	3.54	74.93	75.24
อื่นๆ		1,285.0	1,308.9	1.86	25.07	24.76
รวมทั้งสิ้น		5,126.5	5,286.2	3.12	100.00	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ซึ่งจากการตรวจสอบการค้ารายสินค้านี้ระหว่างไทยและเกาหลี พบว่า สินค้าของไทยกับสินค้าของเกาหลีเป็นสินค้าเสริมทางการค้า (Trade complementarity) มากกว่าเป็นสินค้าที่เป็นคู่แข่งทางการค้า (Trade Competitiveness) เนื่องจากสินค้านำเข้าหลักของไทยจากเกาหลี กระจุกตัวอยู่ที่ส่วนประกอบและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในขณะที่สินค้าส่งออกหลักของไทยในตลาดเกาหลีกระจายในสินค้าหลายประเภท เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ ยาง และผลิตภัณฑ์ยาง น้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี กระดาษพิมพ์ กุ้ง และชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศ⁷

นอกจากนี้ ทางกรมการค้าต่างประเทศได้คาดการณ์ว่า หากข้อตกลงทางการค้าอาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี มีผลใช้บังคับใช้จะทำให้การขาดดุลของไทยลดลง เนื่องจากเกาหลีมีการยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าน้อยละ 90 ของจำนวนสินค้าทั้งหมด โดยสินค้าที่มีศักยภาพของไทย และได้รับประโยชน์โดยตรงจากข้อตกลงฯ ได้แก่ สินค้าที่เกาหลีตั้งกำแพงภาษีนำเข้าไว้สูง แต่

⁷ “ผลกระทบต่อประเทศไทยจากการทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียนกับเกาหลี” สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง, 2550

งานวิจัยตัวหัวใจของการพัฒนา

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
THAMMASAT UNIVERSITY RESEARCH AND CONSULTANCY INSTITUTE

ยกเว้นภาษีให้ภายใต้ AKFTA โดยมีการกำหนดโควตานำเข้า ได้แก่ กุ้งสด กุ้งแช่แข็ง ปลาหมึก มันสำปะหลังชิ้นและแป้งมันสำปะหลัง นอกจากนี้ สินค้าไทยที่เกาหลียกเว้นภาษีนำเข้าทันทีที่ ขอดกลงมีผลบังคับใช้โดยไม่มีโควตาการนำเข้า ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ของใช้ทำด้วย พลาสติก เสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณีและเครื่องประดับ รองเท้า รถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถปิกอัพ ส่วนประกอบของรถยนต์ เป็นต้น⁸

⁸ เอกสารกรมการค้าต่างประเทศ ฉบับที่ 46/2551